

החלטה מס' 17/25

החלטת ועדת האתיקה בקובלנות נגד חבר הכנסת עופר כסיף מיום ג' בחשוון התשפ"ד – 18 באוקטובר 2023

לוועדת האתיקה הוגשו כ-400 קובלנות נגד חבר הכנסת עופר כסיף בגין התבטאויותיו בתקשורת זרה על ידי אזרחים וכן על ידי חברי הכנסת אלמוג כהן וניסים ואטורי.

הקובלנה האחת עניינה בראיון מיום 9/10/2023 בו, בהתייחסו למתקפת הטרור הרצחנית על ישראל, אמר חבר הכנסת כסיף כי "ישראל רצתה באלימות הזו", וכי "על כל אוהבי השלום לאחד כוחות, פלסטינים וישראלים, ערבים, יהודים והקהילה הבינלאומית לאחד כוחות ולהגיד לישראל לסיים את הכיבוש כעת".

הקובלנה השניה עניינה ראיון מיום 15/10/23 בו, בין היתר, חבר הכנסת כסיף קושר בין מדיניות הממשלה המנחה את הלחימה לבין תוכנית שפרסם השר סמוטריץ' ב-2017, ומכנה אותה כ"פתרון הסופי" של בעיית הפלסטיניים.

חבר הכנסת כסיף הגיב בכתב לקובלנה הראשונה וכן הופיע בפני הוועדה ליתן את תגובתו ביחס לשתי הקובלנות.

לענין הקובלנה הראשונה, חבר הכנסת כסיף ציין כי בראיון עצמו ובראיונות המשך שנערכו עמו, כמו גם ברשתות החברתיות, הוא גינה את הטבח שביצע החמאס ומכל מקום, התבטאותו הייתה אמירה פוליטית, המבטאת את עמדתו הביקורתית ביחס למדיניות זו.

לענין הקובלנה השניה, הוא ציין שנאמרה בתגובה למראיון, שהתייחס ל"פתרון הסופי" וכי כל שאמר זה שהוא בעצמו קרא במליאת הכנסת לתוכנית של השר סמוטריץ' "הפתרון הסופי", אך לא אמר שזו התוכנית של הממשלה.

לצד ראיונות אלה, מונחות בפני הוועדה קובלנות נוספות בענין התבטאויותיו של חבר הכנסת כסיף שלא נדונו בעיתוי זה. לנוכח עיתוי ההתבטאויות בשתי הקובלנות הללו, לאור החלטתה העקרונית של ועדת האתיקה בענין התבטאויות בזמן מלחמה ומכיוון שראיונות אלה נעשו בתקשורת הזרה, הוועדה החליטה לדון ולהחליט בשתי הקובלנות בלבד, אך שומרת לעצמה את הזכות לדון ביתר הקובלנות בנושאים האחרים בהמשך.

דיון והחלטת הוועדה

חברי הוועדה מבקשים להביע את סלידתם העמוקה מהתבטאויותיו של חבר הכנסת כסיף, ודאי כשברקע הדברים נערכת לחימה אינטנסיבית בחזית והציבור כואב, חרד ואבל.

בתגובותיו, בדומה לתגובות קודמות שניתנו על ידו בפני ועדת האתיקה, חבר הכנסת כסיף העלה הסברים מפולפלים ובהם ציון העובדה כי המינוח "הפתרון הסופי" צוין על ידי המראיון בלבד וכי הוא רק חזר עליו והפנה לדבריו במליאת הכנסת. אך גם בתגובתו בעל פה בפני הוועדה עלה הקשר שהוא מייצר בין התכנית של השר סמוטריץ', המכונה על ידו "פתרון סופי" לבין מדיניות הממשלה. כל מי ששומע את דבריו בסופו של דבר מקבל את הרושם המלא המחבר בין הביטוי "הפתרון הסופי" לבין

מדיניותה של ישראל והחידודים וההתפלפלויות בענין זה לא נותנות לכך מענה. התייחסותו זו שנעשית בהלימה עם הביטוי הפתרון הסופי ככינאי למדיניותה של ישראל ביחס לטבח הנורא שביצע ארגון החמאס באזרחי מדינת ישראל, לדעת חברי הוועדה מחרידה במיוחד. שימוש בביטוי נורא ואכזרי זה, המתכתב עם השואה כנגד מדינת ישראל, בריאיון פומבי לתקשורת זרה, אינו הולם את מעמדו של חבר הכנסת ופוגע באופן קשה בכבודה של הכנסת ובאמון הציבור בכנסת.

בשתי החלטות שונות שניתנו בכנסת ה-25, ועדת האתיקה קבעה כי חבר הכנסת כסיף הפר את כללי האתיקה בכך שהשתמש בביטויים מעולם תוכן השואה (החלטה 5/25; החלטה 12/25) ואף התריעה כי לא תהיה לה סובלנות להמשך התנהלותו באופן זה בימים שבשגרה, ומקל וחומר שבימים של מלחמה.

לפיכך, שימוש בביטוי זה המהווה כינוי לתכנית להשמדת היהודים גם במליאת הכנסת וגם בריאיון על ידי חבר הכנסת עופר כסיף לאחר אזהרות חוזרות ונשנות מצד הוועדה ביחס לאיסור על התבטאויות מעולם התוכן של השואה על ידו ולאחר שתי החלטות של הוועדה בעניינו הוא אף חמור שבעתיים.

עצם העובדה שבתוך תקופה קצרה חבר הכנסת כסיף התבטא בפעם השלישית (!) לאחר שתי הפרות שלו בנושא כארבעה חודשים לאחר מתן ההחלטה האחרונה בענינו מביאה את הוועדה להחליטה כי הפעם יש לנקוט נגדו בסנקציה משמעותית מהרגיל, וזאת גם בהתאם להחלטתה העקרונית בענין התבטאויות בתקופת מלחמה.

לגבי שתי הקובלות האמורות, ועדת האתיקה קובעת כי בריאיון מיום 15/10/23, בחיבור עם דבריו במליאת הכנסת מיום 30/7/2023 הפר חבר הכנסת כסיף בהפרה חמורה את כלל א1(4) לכללי האתיקה הקובע כי:

”חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, יהיה מסור למילוי תפקידו בכנסת, ינהג בדרך ההולמת את מעמדו כחבר הכנסת ויעשה לטיפוח אמון הציבור בכנסת.”

הוועדה שקלה לחומרה את העובדה שמדובר בהפרות חוזרות ונשנות הקשורות לביטויים מעולם התוכן של השואה; וכן את המצב הביטחוני המתוח השורר בימים אלה, ואת תחושות הציבור וכאבו.

בנסיבות אלו, ובהתאם לסמכותה לפי סעיף 13(ד)(4) ו-13(ד)(5) לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי”א-1951, ולאור חומרת הדברים, החליטה הוועדה פה אחד להטיל על חבר הכנסת כסיף סנקציה של הרחקה משיבות ועדות הכנסת והמליאה החל מיום 18/10/2023 עד יום 3/12/2023. כמו כן, ובהחלטה פה אחד הוועדה מורה על שלילת שכרו לתקופה של שבועיים בתקופת הרחקתו. יובהר כי חבר הכנסת יהיה רשאי להיכנס לישיבה לצורך הצבעה בלבד.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת ינון אזולאי
יושב ראש ועדת האתיקה